

Hij lijkt er al altijd geweest te zijn, als dichter, vertaler en zelfs liedtekstschrijver. De tachtigste verjaardag van Stefaan van den Brecht is alweer bijna twee jaar voorbij. Bij die gelegenheid bracht uitgeverij P de bundel *Schaduw lezen* uit, maakte het Poëziecentrum een online tentoonstelling¹ over hem en werd hij gefêteerd met een lezing, een concert en de cd *Een ander liedje* (zijn eigen gedichten op muziek gezet door componist Marc Michaël De Smet en gezongen door Teike Vos).

Nu is er alweer een nieuwe bundel op komst, *Leenman*, die in oktober 2023 bij uitgeverij P verschijnt. Een deel van de gedichten uit deze bundel is geïnspireerd door de liederen van de middeleeuwse mystica en dichteres Hadewijch. Oikos mag voorproeven van al dat moois.

— J.G.

Noot

1. <https://www.paukeslag.org/exhibits/show/stefaan-van-den-brecht--in-een->

NIEUW EN OUD

*Nuwe tijt ende nuwe minne
dat wondet beide in enen gront.*
– Hadewijch, Lied 17

Het nieuwe jaar en nieuwe onrust
slaan wonden in dezelfde grond
die, uitgeput en uitgeblust,
oude, barre kou doorstond.

De oude grond die overwintert
voelt al dat nieuwe dat niet rust
vóór alle ijs barst en versplintert
en wijken moet voor jonge onlust.

Wisten we maar wat in die grond,
wat in die grond die zo verhard is,
ontspringen moet of al ontstond
en of die grond die van het hart is,

het mensenhart, en of nog nieuwe
onrust tot liefde kan ontkiemen.

WINTER

*Comen es de droeve tijt
van buten, ende vele van binnen meer.*
– Hadewijch, Lied 42

Nu breekt aan de droeve tijt
daarbuiten en nog meer hierbinnen.
Weet ik nog wat te beginnen?
Want de tel ben ik al kwijt.

Waar zijn nog begin en eind
nu de nacht wint van de dagen,
nu ik ze niet uit kan vragen
en elk vergezicht verdwijnt?

Is het nieuwe me nog eigen?
Wat moet ik met dat oude jaar?
En waar zit de vogelaar
die alle vogels heeft doen zwijgen?

Nu breekt aan de droeve tijt
hierbinnen méér nog dan daarbuiten.
En hoe zal ik dan ooit buiten
mezelf zeggen wie gij zijt?

VUUR

*Wat mach hen dan meer werren?
Want in haerre ghenaden staen si
die sonne, die mane, die sterren.*
– Hadewijch, Lied 11

l'amor che move il sole e l'altre stelle
– Dante, Paradiso

Wij zien het aan van verre.
Ginds, in haar macht zijn zij:
de zon, de maan, de sterren.
Zijn zij haar dan nabij?
Zet zij ze in beweging?

Waar is zij dan, die bron
van vuur, het licht van sterren,
planeten, maan en zon?
Wij zien het aan van verre,
zoals een maan die meeinging

en vreemdging in haar baan.
Zoals een zotte zwerm
vuurvliegjes wier bestaan
wentelt om een kern
van wat niet wil vergaan.